

network enterprise europe

Podpora podnikania na dosah ruky

Helénska republika

NÁRODNÁ AGENTÚRA
PRE ROZVOJ MALÉHO
A STREDNEHO PODNIKANIA

Európska komisia
Podnikanie a priemysel

Helénska republika
Sprievodca ako založiť firmu a vykonávať remeselnú živnosť v Európskej únii

Táto publikácia bola vydaná Národnou agentúrou pre rozvoj malého a stredného podnikania (NARMSP) ako súčasť projektu Generálneho riaditeľstva pre podnikanie a priemysel venovaného malým a stredným podnikom. Projekt je spolufinancovaný Európskou komisiou. Slúži na všeobecnú orientáciu slovenských záujemcov o podnikanie na území Grécka.

Obsah tejto publikácie nepredstavuje názor ani stanovisko Európskej komisie alebo NARMSP. NARMSP, Európska komisia, ani žiadna iná osoba pôsobiaca v ich mene, nie je zodpovedná za využívanie informácií, ktoré sú obsiahnuté v tejto príručke.

Príručka neprešla jazykovou úpravou.

Túto príručku vydala:

Podpora podnikania na dosah ruky

Národná agentúra pre rozvoj malého a stredného podnikania
Miletičova 23
821 09 Bratislava 2
Slovenská republika

Telefón: + 421 2 502 44 515
Fax: + 421 2 502 44 502
e-mail: agency@nadsme.sk
web: www.nadsme.sk

Bratislava 2010
© NARMSP

Obsah

1	Základné údaje	4
2	Ekonomika	5
3	Podnikanie v Grécku	5
3.1	Najčastejšie využívané formy podnikania v Grécku.....	5
3.2	Administratívny postup pre začatie podnikania.....	6
3.3	Daňové aspekty zakladania firiem a zamestnávania v Grécku	6
3.4	Sociálne aspekty firiem a zamestnávania v Grécku	7
3.5	Vysielanie pracovníkov do Grécka	7
3.6	Poskytovanie služieb v Grécku slovenskými SZČO	7
3.7	Problematika kvalifikácií.....	8
4	Zahraničný obchod Grécka	9
4.1	Teritoriálna štruktúra zahraničného obchodu	9
4.2	Zahraničný obchod Grécka so Slovenskou republikou	9
5	Kontakt a užitočné zdroje	10

1 Základné údaje

Oficiálny názov: Helénska republika – Elliniki Dhimokratia (grécky v latinskom jazyku)

Vstup do EÚ: 1981

Európsky parlament: 22 volených členov

Hlavné mesto: Atény

Rozloha: 131 957 km²

Susedné krajiny: Albánsko, Macedónsko, Bulharsko, Turecko

Počet obyvateľov: 10,7 mil. (odhad júl 2010, CIA FACTBOOK)

Národnostné menšiny a etnické skupiny (CIA FACTBOOK): Gréci (93 %), iné (7 %), (pozn. percentá reprezentujú občianstvo, lebo Grécko neuznáva menšiny)

Náboženstvo (CIA FACTBOOK): grécke ortodoxné (98 %), moslimské (1,3 %), iné (0,7 %)

Jazyky: grécky (oficiálny), anglický, francúzsky

Politický systém: parlamentná demokratická republika

Forma štátneho zriadenia a vlády: Na čele štátu stojí prezident, volený parlamentom na 5 ročné obdobie, pričom podľa gréckej ústavy môže byť ten istý prezident zvolený najviac na 2 volebné obdobia. Zákonodarnú moc vykonáva 300-členný jednokomorový parlament (Vouli ton Ellinon), kde si verejnosť priamou voľbou volí svojich zástupcov každé 4 roky. Posledné parlamentné voľby, ktoré boli predčasné (v júni 2009) vyhrala strana PASOK (Panhelénske socialistické hnutie), na druhom mieste skončila strana Nová Demokracia (ND).

Územné členenie: Po územnosprávnej reforme v roku 2010 (Kallikratisov zákon) je Grécko rozdelené na 13 krajov, ktoré sa ďalej členia na 325 územných samosprávnych celkov a 1 autonómny región (Agion Oros). Mandát volených predstaviteľov miestnej samosprávy je 5 rokov.

Prístavy: Chios, Heraklio, Igoumenitsa, Kerkyra, Mykonos, Mytilini, Patmos, Patra, Paxi, Piraeus, Rodos, Sami, Santorini, Thessaloniki apod.

Letiská: 15 medzinárodných (Alexandroupolis, Atény, Chania, Korfu, Heraklion, Kalamata, Kavala, Kefalonia, Kos, Lemnos, Mytilene, Rodos, Samos, Thessaloniki, Zakyntos)

Časové pásmo: stredoeurópsky čas, GMT + 2 (letný čas GMT +3)

Mena: 1 Euro (EUR) = 100 centov

Ďalšie podrobnosti:

- http://europa.eu/abc/european_countries/eu_members/malta/index_en.htm
- <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/mt.html>

2 Ekonomika

HDP na obyvateľa (podľa parity kúpnej sily, EUROSTAT): 22 300 EUR (2009)

Štruktúra HDP (odhad 2009, CIA FACTBOOK):

- poľnohospodárstvo 3,4 %
- priemysel 20,7 %
- služby 76 %

Hospodársky rast (EUROSTAT):

-3,0 % (odhad 2010)	-2,0 % (2009)	2,0 % (2008)
---------------------	---------------	--------------

Inflácia (EUROSTAT):

1,3 % (2009)	4,2 % (2008)
--------------	--------------

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo (2008, EUROSTAT, CIA FACTBOOK):

- 4,98 mil. obyvateľov

Zamestnanosť podľa odvetví (odhad 2009, CIA FACTBOOK):

- poľnohospodárstvo 12,4 %
- priemysel 22,4 %
- služby 65,1 %

Nezamestnanosť:

9,5 % (odhad 2009)	7,7 % (2008)
--------------------	--------------

Priemyselné odvetvia: stavba lodí, námorná doprava, turizmus, potravinársky, tabakový a textilný priemysel, chemický a hutnícky priemysel

Ďalšie informácie o ekonomike:

- <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/mt.html> (stránka CIA)
- <http://eurostat.ec.europa.eu/>

3 Podnikanie v Grécku

3.1 Najčastejšie využívané formy podnikania v Grécku

V zmysle obchodného zákonníka najčastejšie formy podnikania v Grécku sú:

- Živnosť – podnik jednotlivca
- Akciová spoločnosť (Anonymous Etairia)
- Spoločnosť s ručením obmedzeným (Etairia periorismenis euthinis)
- Partnerstvá (koinopraxia)
- Pobočky zahraničných spoločností

Viac informácií o právnych formách podnikania v Grécku nájdete na: http://www.gge.gr/09diadsystasis/html/briefing.html

3.2 Administratívny postup pre začatie podnikania

Zakladanie spoločnosti v Grécku je zjednodušené vďaka možnosti elektronickej registrácie. Všetky spoločnosti alebo osoby vykonávajúce akúkoľvek ekonomickú činnosť v Grécku, sú povinné zaregistrovať sa v miestne príslušnom registri priemyselnej a obchodnej komory.

Zoznam obchodných a priemyselných komôr je dostupný na webovej stránke:

http://www.uhc.gr/en/CHAMBERS_LISTS.htm

Viac informácií na:

<http://www.acci.gr/acci/Home/tabid/28/Default.aspx>

http://www.ermis.gov.gr/portal/page/portal/ermis/commons?p_topic=enterprises

Napriek možnosti elektronickej registrácie, celkový proces pozostáva z 15 až 18 krokov, pričom registrácia prebieha cca jeden mesiac a prebieha výhradne v gréčtine. V niektorých prípadoch môže byť proces dokončený až do doby štyroch mesiacov.

Jednotlivé kroky, ako aj štátom určené poplatky, sú prístupné na webovej stránke:

<http://www.doingbusiness.org/ExploreTopics/StartingBusiness/Details.aspx?economyid=77>

Spoločnosť s ručením obmedzeným (verejná či súkromná) vzniká uzavretím a podpisom **zakladateľskej zmluvy pred notárom**, ktorému však predchádzajú tieto základné kroky:

- rezervácia obchodného mena na miestne príslušnej obchodnej a priemyselnej komore
- príprava zakladajúcich listín na Aténskej advokátskej komore

Po založení **podnikateľského účtu** v banke a splatení minimálneho kapitálu sa žiadosť o registráciu posieľa na miestny registrový súd prvej inštancie, ktorý vydá registračné číslo spoločnosti. Založenie firmy definitívne potvrdzuje zápis zverejnený v **úradnom vestníku**. Spoločnosti ďalej podliehajú registrácii na príslušných daňových úradoch a/alebo orgánoch sociálneho zabezpečenia.

Kontakt:

Athens Chamber of Commerce and Industry

Atény, Grécko

e-mail: info@acci.gr

dostupné na: <http://www.acci.gr/acci/Home/tabid/28/language/en-US/Default.aspx>

Všetky procedúry/administratívne kroky je možné absolvovať **na jednotných kontaktných miestach**.

Viac informácií na webovej stránke:

<http://www.ermis.gov.gr/portal/page/portal/sd/>

3.3 Daňové aspekty zakladania firiem a zamestnávania v Grécku

Spoločnosti v Grécku sú povinné odvádzať daň z príjmu spoločnosti vo výške 25 %.

Od 1. júla 2010 sa zvýšila daň z pridanej hodnoty v Grécku z pôvodných 21 % na 23 %. Je možné uplatniť zníženú daň vo výške 11 %, ktorá sa uplatňuje najmä na potraviny a lieky, a 5,5 % daň na knihy a noviny. Platenie daní sa vzťahuje na aktíva a služby poskytované v Grécku, ako aj na import. Na vzdelávacie služby, právne služby a zdravotnícke služby sa daň nevzťahuje.

Právnické osoby, ktoré vykazujú ročný obrat vyšší ako 10 000 EUR, sú povinné zaregistrovať sa elektronicky na daňovom úrade (TAXISNET) a obdržať daňové identifikačné číslo – AFM, ktorým sa preukazujú pri každom platení daní.

Ďalšie informácie sú dostupné na:

http://ec.europa.eu/youreurope/business/starting-business/setting-up/greece/index_en.htm

3.4 Sociálne aspekty firiem a zamestnávania v Grécku

Od 1. januára 2009 je stanovená minimálna mzda v Grécku 740 EUR.

Spoločnosti a samostatne zárobkovo činné osoby v Grécku podliehajú gréckemu systému sociálneho zabezpečenia, pokiaľ služby, ktoré poskytujú osobne alebo prostredníctvom vyslaných pracovníkov, nemajú dočasný a príležitostný charakter.

Viac informácií o sociálnom zabezpečení v anglickom jazyku nájdete na:

<http://www.ika.gr/en/home.cfm>

3.5 Vysielanie pracovníkov do Grécka

Ak slovenská firma alebo agentúra plánuje svoje služby poskytovať len dočasne a príležitostne, môže to urobiť prostredníctvom vysielania zamestnancov. Na to, aby mohla slovenská firma alebo agentúra vyslať svojich vlastných zamestnancov do Grécka, musí splniť náležitosti, ktoré sú uvedené na webovej stránke Sociálnej poisťovne na

<http://www.socpoist.sk/poistenie-a-zarobkova-cinnost-v-eu/1561s#vyslanie-zamestnancov>.

Pri vysielaní zamestnanca do Grécka na viac ako 8 po sebe nasledujúcich dní je vysielajúci podnik povinný rešpektovať legislatívu štátu určenia v súvislosti s minimálnou mzdou, nároku zamestnanca na dovolenku a trávenie voľného času apod.

Pri vysielaní pracovníkov na dočasné poskytovanie služieb na územie Grécka je slovenský zamestnávateľ povinný notifikovať odbor inšpekcie práce Ministerstva práce a sociálneho zabezpečenia Grécka.

Kontakt:

Ministry of Labour and Social Affairs

40 Piraeus Str, Atény, Grécko

Tel.: (+210) 529 5000

na: <http://www.ypakp.gr>

3.6 Poskytovanie služieb v Grécku slovenskými SZČO

Ak samostatne zárobkovo činná osoba (SZČO) so sídlom v SR dostane objednávku alebo zákazku v Grécku, môže ju vybaviť bez toho, aby si tam musela zakladať živnosť alebo nadobudnúť iné oprávnenie na cezhraničné poskytovanie služieb. Cezhraničné poskytovanie služieb sa vzťahuje výlučne na služby poskytované dočasne a príležitostne na území iného členského štátu, než členského štátu, v ktorom je poskytovateľ služby usadený, pričom ťažisko záujmov SZČO musí naďalej zostať v štáte, kde je SZČO usadená. Skutočnosť, že je služba poskytovaná dočasne alebo príležitostne, sa posudzuje individuálne s ohľadom na povahu a dobu trvania, početnosť, pravidelnosť a nepretržitosť poskytovania tejto služby.

Členské krajiny zaviedli určité kontrolné kritériá, ktoré musí SZČO spĺňať na to, aby mohla poskytovať svoje služby v prijímajúcej krajine bez toho, aby sa tam usadila.

Tie sú uvedené na webovej stránke Sociálnej poisťovne na webovej stránke:

<http://www.socpoist.sk/poistenie-a-zarobkova-cinnost-v-eu/1561s#vyslanie-samostatne-zarobkovo-cinnych-osob>.

3.7 Problematika kvalifikácií

3.7.1 Zakladanie kvalifikácií pre potreby zakladania firiem a zamestnávania sa v Grécku pre občanov SR

Podľa základného pravidla pre **všeobecný systém uznávania kvalifikácií občan SR**, ktorý získal pre výkon danej činnosti odbornú kvalifikáciu na Slovensku, môže v zásade túto činnosť vykonávať i v ostatných členských krajinách. Toto platí i vtedy, pokiaľ sa požadované vzdelanie a príprava v ostatných členských krajinách do určitej miery líši v lehote trvania či rozsahu. Obmedzenie tohto pravidla je možné len z dôvodu naliehavého verejného záujmu a len v miere nevyhnutnej k zaisteniu ochrany tohto verejného záujmu.

Pri niektorých povolaniach môžu grécke úrady vyžadovať od slovenských záujemcov o podnikanie v Grécku uznávanie odbornej kvalifikácie pre **regulované profesie**, kde sa posudzujú znalosti a schopnosti konkrétnej osoby. Po predložení všetkých potrebných dokladov o formálnych kvalifikáciách a dokladoch o faktickom výkone činností sa **príslušný úrad rozhodne (uzná, neuzná alebo uloží kompenzačné opatrenia)**, či má dotyčná osoba potrebné znalosti a vedomosti, aby mohla danú regulovanú činnosť či povolanie v Grécku vykonávať. Takýmito úradmi sú miestne prefektúry, ktorých zoznam je dostupný na <http://www.ypes.gr/el/Regions/LocalGovernmentB/NomarchyAdmin/>.

Zoznam regulovaných povolání v Grécku je zverejnený na:

http://ec.europa.eu/internal_market/qualifications/index_en.htm

http://ec.europa.eu/internal_market/consultations/docs/2010/services_directive/greece_en.pdf

3.7.2 Ohlásenie a overenie kvalifikácií: poskytovanie služieb slovenskými SZČO v Grécku

V prípade regulovaných profesií sa u slovenských SZČO, ktoré dočasne a príležitostne poskytujú svoje služby v Grécku, neaplikuje systém uznávania kvalifikácií, ale dva v podstate odlišné postupy: **ohlásenie a overovanie**.

- Pri *inštitúte ohlásenia* podnikateľ vyplní ohlasovací formulár, doplní ho povinnými prílohami a zašle ho príslušnému gréckemu uznávaciemu orgánu. Ohlásenie platí jeden rok, potom je potrebné oň opätovne požiadať.
- *Inštitút overenia* odbornej kvalifikácie sa uplatňuje len pri profesiách, ktorých výkon môže predstavovať značné riziko pre bezpečnosť, zdravie a život ľudí. Kladné rozhodnutie je vydané, pokiaľ žiadateľ doloží, že spĺňa súbor požiadaviek na odbornú kvalifikáciu alebo vlastný doklad o dosiahnutej kvalifikácii. Ak úrad nedoručí svoje stanovisko do 3 mesiacov, postupuje sa tak, akoby uznávací orgán vydal kladné vyjadrenie. V prípade podmieneného rozhodnutia o overení odborných kvalifikácií (žadateľ nespĺňa v dostatočnej miere všetky podmienky) vyžaduje uznávací orgán zloženie rozdielových skúšok alebo použije iné vhodné opatrenia.

Viac informácií o povoleniach na začatie podnikania procedúr potrebných na dočasné poskytovanie služieb pri rôznych povolaniach nájdete na webovej stránke:

http://ec.europa.eu/internal_market/eu-go/index_sk.htm#gr

4 Zahraničný obchod Grécka

Napriek liberalizácii trhu, sa Grécko stretávalo v posledných rokoch s problémami vo verejných financiách, čo vyústilo k výraznému prepadu celej gréckej ekonomiky.

4.1 Teritoriálna štruktúra zahraničného obchodu

4.1.1 Podiel najväčších exportných a importných partnerov Grécka v roku 2009

Aj v roku 2009 si Grécko udržalo skupinu tradičných importérov, medzi ktorých patria hlavne krajiny EÚ. Najväčšími importérmi boli najmä Nemecko (14 %) Taliansko (13 %), Čína (7 %). Francúzsko a Holandsko sa podieľali každé 6 %.

Teritoriálnu štruktúru gréckeho vývozu v roku 2009 tvorili tiež hlavne krajiny EÚ: Nemecko (11 %), Taliansko (11 %), Cyprus (7 %), Bulharsko (7 %), USA (5 %). Vývoz do Veľkej Británie a Turecka činil okolo 4 %.

4.1.2 Tovarová štruktúra zahraničného obchodu Grécka v roku 2009

Medzi najdôležitejšie vývozné komodity Grécka v roku 2009 patrili najmä potraviny a nápoje, priemyselný tovar, ropné produkty, chemikálie a textil.

Dovoz do Grécka klesol v roku 2009 oproti predchádzajúcemu roku o takmer jednu tretinu. Medzi hlavne dovozné komodity patrili najmä stroje, dopravné prostriedky a zariadenia, palivo a chemikálie.

4.2 Zahraničný obchod Grécka so Slovenskou republikou

Od vstupu SR do EÚ sa vzájomný obchod medzi SR a Gréckom zintenzívnil. Vo vzájomnom obchode dosahuje Slovensko dlhodobu kladnú obchodnú bilanciu a výraznejší rast objemu obchodnej výmeny pribrzila svetová ekonomická kríza. Obrat výmeny medzi SR a Gréckom vzrástol v roku 2009 o 3 %.

v tis. EUR	2006	2007	2008	2009	1.-5.2010
Vývoz	181 045	294 293	286 343	270 015	82 125
Dovoz	65 549	97 396	79 471	105 807	40 527
Obrat	246 594	391 689	365 814	375 822	122 652
Saldo	+115 496	+196 897	+206 872	+164 208	+41 598

Najväčšie zastúpenie medzi slovenskými vývoznými komoditami v posledných dvoch rokoch mali televízne prijímače (45 %) a osobné automobily (25 %). V ďalšom to boli drevo, pneumatiky, papier, elektrické zariadenia pre domácnosť, audio technika, telekomunikačné zariadenia, nábytok, kancelárska technika, kozmetika, hudobné nástroje, sklenený tovar, živé zvieratá, výrobky z kovov, výrobky z plastov, oceľový drôt, zdravotnícka technika, oceľové plechy, čerpadlá, umelé hnojivo a ďalšie tovary, celkovo vyše 40 komodít nad 100 tisíc EUR.

Medzi hlavné dovozné komodity patrili predovšetkým rudy hliníka, kde bol výrazný nárast a tvoria vyše 40 % z celku. Na ďalšom to boli nožiarske výrobky, ovocie, liečivá, odevné výrobky a doplnky, alkohol, zelenina, valcované železo, oceľové rúry, potravinárske oleje, čistiace prostriedky a kozmetika, textilná priadza a podobne. Celkovo vyše 30 položiek v ročnom objeme nad 100 tisíc EUR.

5 Kontakt a užitočné zdroje

Základná informácia o teritóriu – Grécko je dostupný na <http://www.mhsr.sk/obchodno-ekonomicke-informacie-o-teritoriach-na-rok-2010--aktualizacia-k-31-marcu-2010--zit-/128461s>

Kontakt:

Ministerstvo hospodárstva a výstavby SR	tel.: (+421 2) 4854 1111	www.mhv.sk
Obchodno-ekonomické oddelenie Veľvyslanectvo SR v Grécku, Atény	tel.: (+30) 210 677 1984 fax.: (+30) 210 677 6761	commercial@athens.mfa.sk OBEO.Ateny@economy.gov.sk
Slovenská priemyselná a obchodná komora	tel.: (+421 2) 544 332 72 fax: (+421 2) 541 311 59	sopkurad@sopk.sk www.sopk.sk
Slovenská agentúra pre rozvoj investícií a obchodu	tel.: (+421 2) 582 601 00 fax: (+421 2) 582 601 09	sario@sario.sk www.sario.sk

Kontaktné údaje:

Národná agentúra pre rozvoj malého a stredného podnikania
Oddelenie služieb pre malé a stredné podniky

Miletičova 23
821 09 Bratislava 2
Slovenská republika

Telefón: + 4212 502 44 515
Fax: + 421 2 502 44 502
e-mail: agency@nadsme.sk
web: www.nadsme.sk

Obsah tejto publikácie nepredstavuje názor ani stanovisko Európskej komisie alebo NARMSP. NARMSP, Európska komisia, ani žiadna iná osoba pôsobiaca v ich mene, nie je zodpovedná za využívanie informácií, ktoré sú obsiahnuté v tejto príručke.

www.enterprise-europe-network.sk

